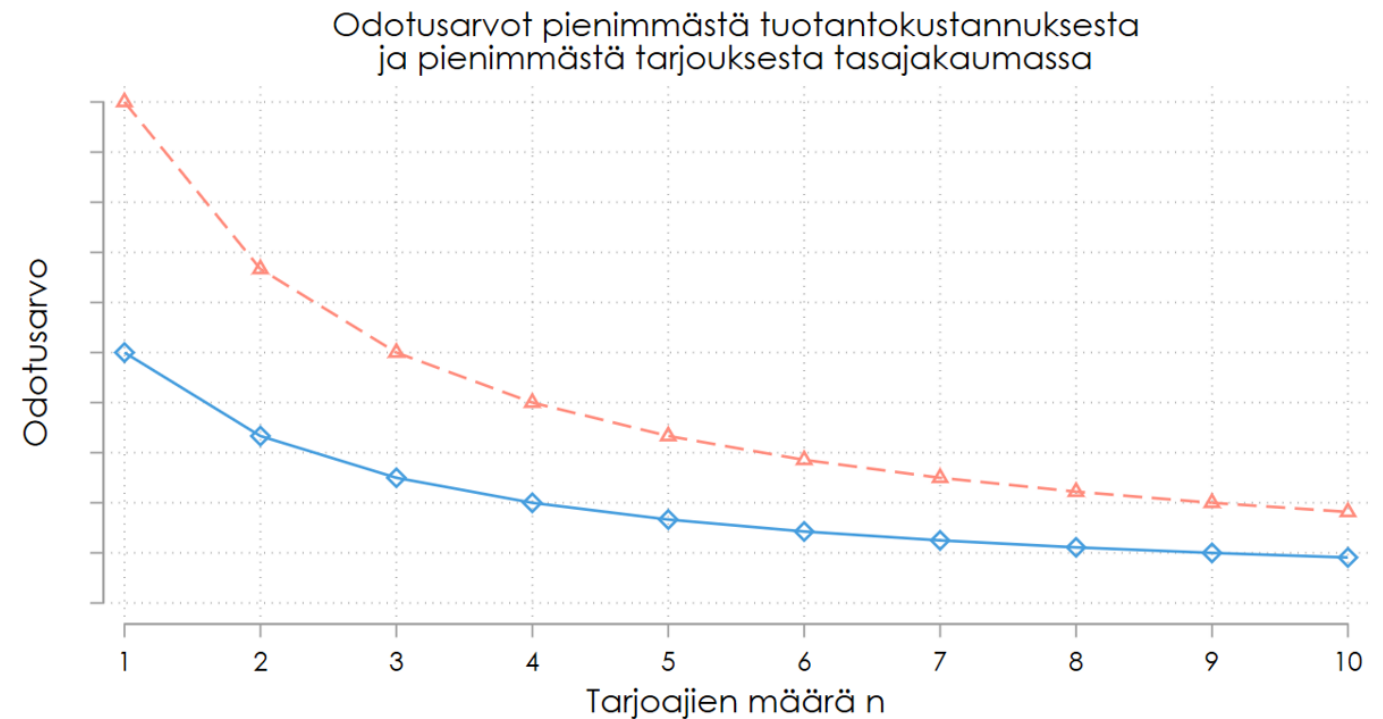

Kilpailu julkisissa hankinnoissa - raportin tulosten esittely ja katsaus KKV:n inhouse - selvitykseen

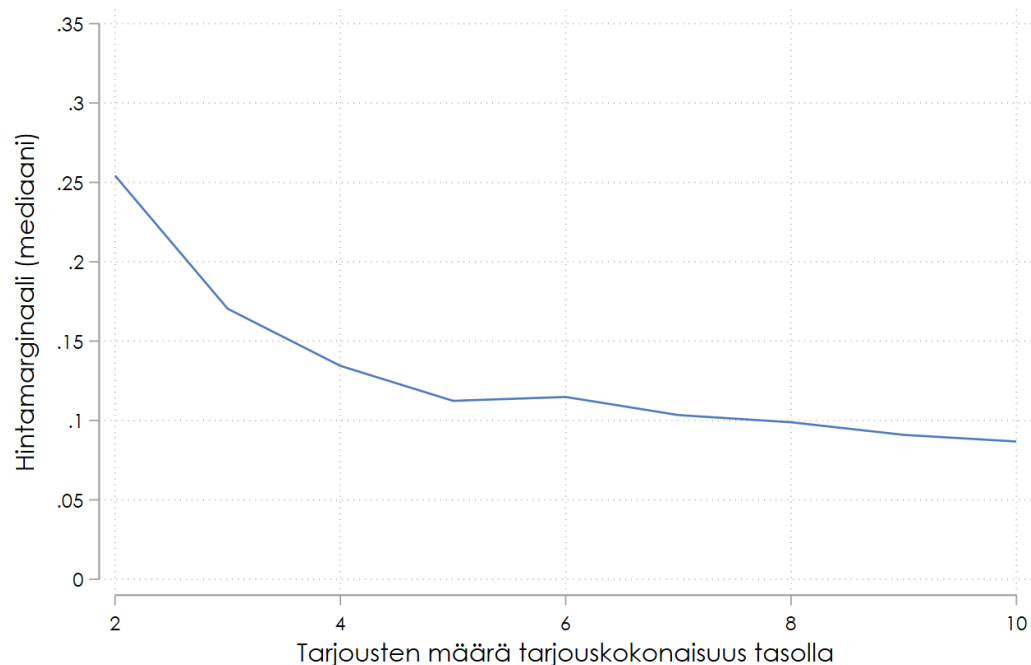
Tutkimusohjaaja Jan Jääskeläinen

Miksi usean tarjouksen saaminen on tärkeää julkisten hankintojen onnistumisen kannalta?

- Teoreettinen kirjallisuus kertoo, että kilpailun lisääminen laskee hintoja etenkin vähäisen kilpailun hankinnoissa
- Hankinta-aineistosta voidaan tutkia, kuinka hyvin teoria pätee käytäntöön

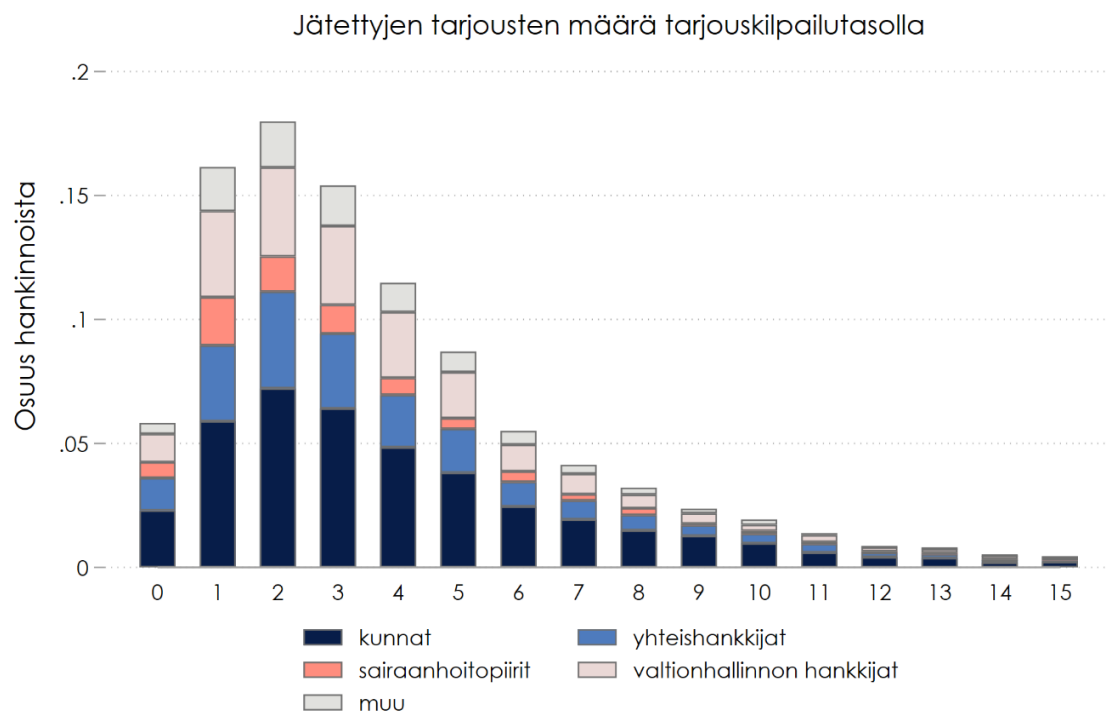

Hintamarginaali kertoo kilpailun luonteesta

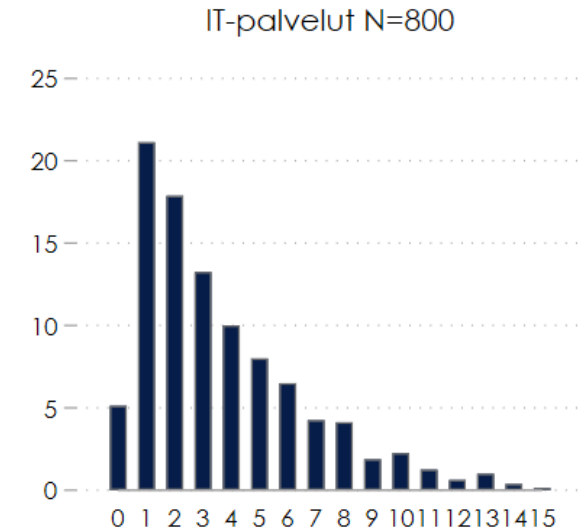
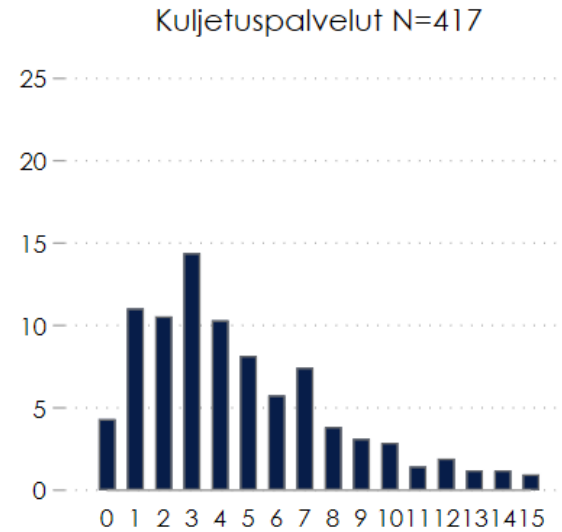
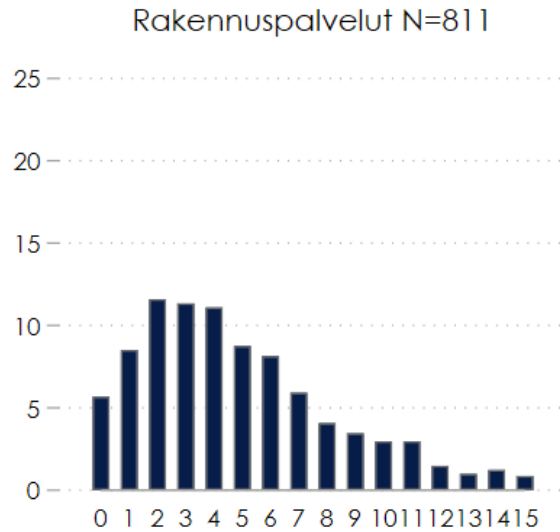
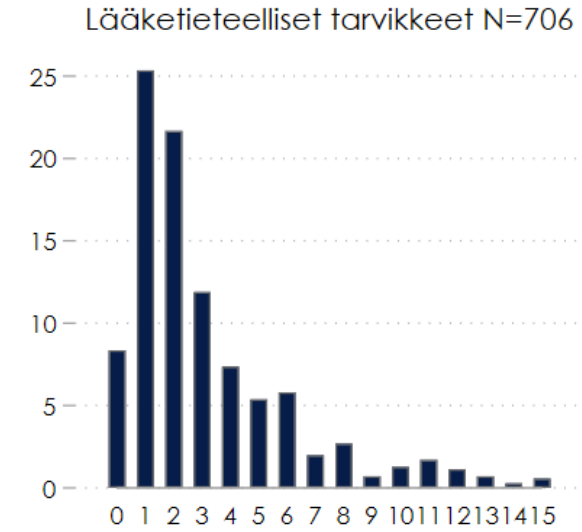
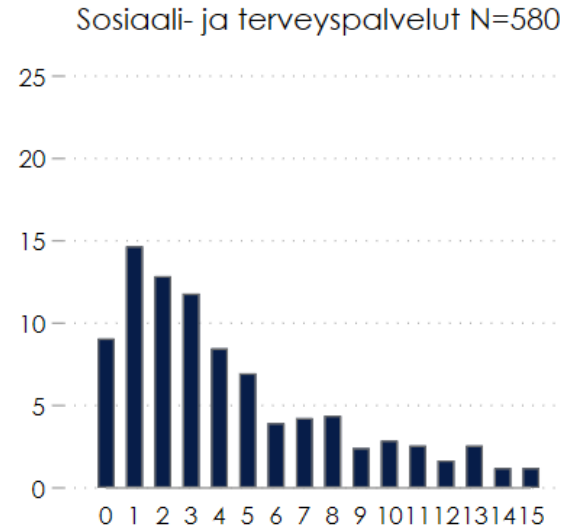
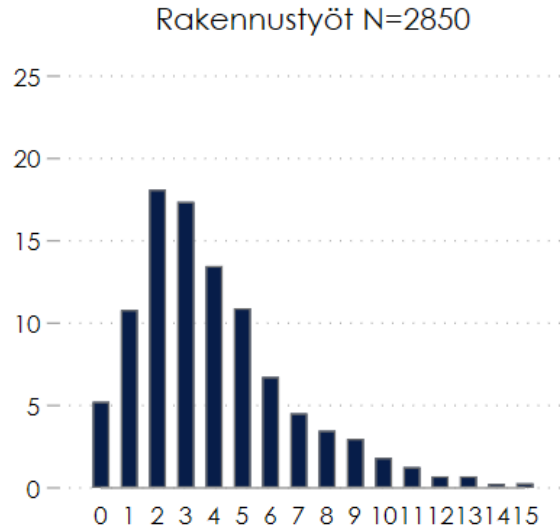
- Hintamarginaali kuvaa alimman ja toiseksi alimman hinnan suhteellista erotusta
- Tietyillä oletuksilla tarjoajien arvostusjakaumista hintamarginaalia voidaan käyttää alimman tarjoajan arvostuksen arvioimiseen
- Havaintomme hintamarginaalin laskusta kilpailun koetessa sopivat teorian ennustukseen

Yleiskuva kilpailusta hankinnoissa on keuhno

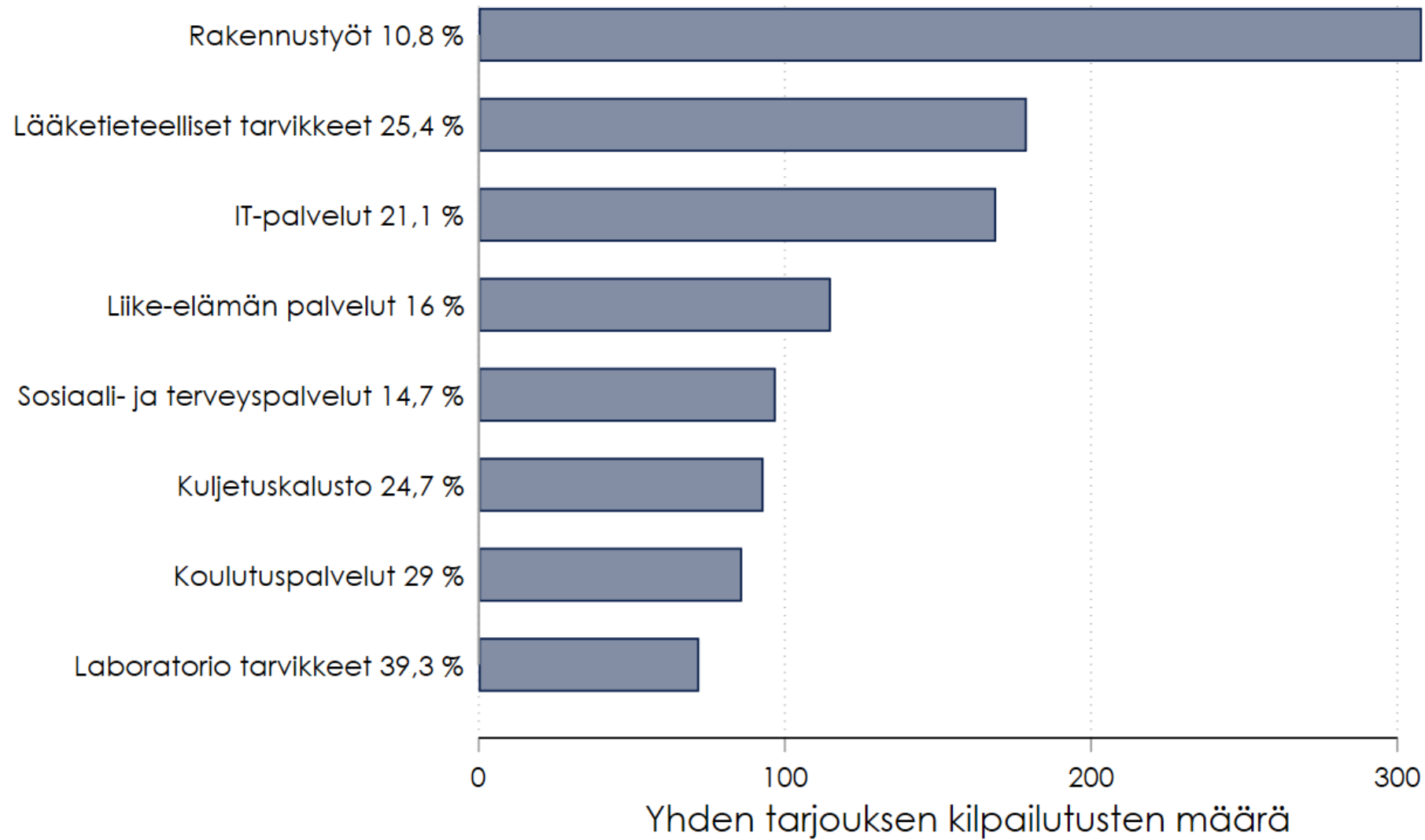

- Kilpailun määrän mediaani on 3
- Paljon lisähyötyä on siis saavutettavissa pienilläkin kilpailun lisäyksillä
- Havainnot ovat samat riippumatta hankkijan organisaatiotyypistä

Kilpailu toimialoittain %

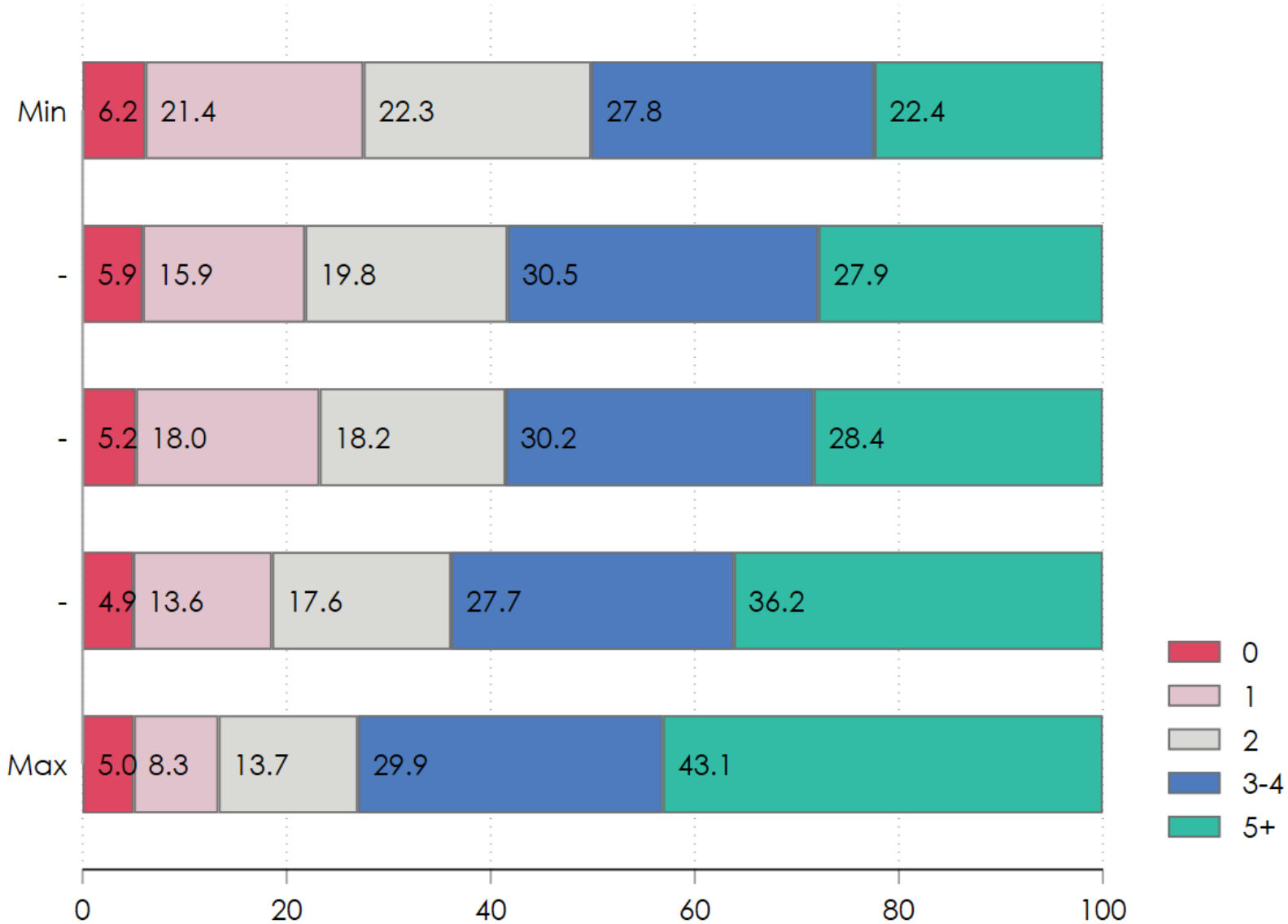
Yhden tarjouksen kilpailutukset toimialoittain vuonna 2021

Mitkä havaitut muuttajat korreloivat kilpailun määrän kanssa?

- Tarjousaika +
- Hankinnan koko +
- Toimialan keskittyneisyys –
- Kilpailutus heinäkuussa –
- Etäisyys kaupunkiin –

Arvoestimaatti

Katsaus KKV:n inhouse - selvitykseen

Vaikutusarviointiyksikön inhouse-yhtiöitä koskeva selvitys

- In-house yhtiöt ovat täysin kuntien tai kuntayhtiöiden omistuksessa olevia yhtiöitä
- Suomessa toimii viimeisimpien Valtiokonttorista saatujen tietojen mukaan yli 2000 kuntien omistamaa in-house yhtiöitä
- Hallitusohjelmassa on merkittäviä kirjauksia inhouse-yhtiöihin liittyen:
  - ” Sidosyksikön omistukselle asetetaan yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusprosentti (10 %).”
  - ” Tiukennetaan lainsäädäntöä siten, että sidosyksikköhankintoja voidaan tehdä vain silloin, kun ne ovat kokonaistaloudellisesti edullisempia kuin markkinoilla toimivat vaihtoehdot tai kun tähän on muu erityisen painava julkinen intressi.”

Inhouse-yhtiöt ovat moninainen aihekokonaisuus

- Selvityksen ensimmäisessä osassa selvitämme omistusrakenteita ja sitä, keihin ja miten 10 % omistusosuusvaatimuksen asettaminen vaikuttaisi
- Omistusrakenteet ovat paikoitellen äärimmäisen monimutkaisia ja sidosyksikköaseman vaatiman määräysvallan täytyminen on epäselvää
- Toistaiseksi on löytynyt reilu 4300 omistussuhdetta, joista noin neljännes on alle hallitusohjelmassa mainitun 10 %

Milloin julkisen organisaation kannattaa tuottaa itse?

- Selvityksen toisessa osassa arvioimme, milloin inhouse-yhtiöt ovat yhteiskunnalle haitallisia ja milloin ne voivat olla tehokas tapa järjestää julkinen tuotanto
- Omalle tuotannolle voi olla useita hyviä syitä
  1. Kilpailullisen markkinan puute tai kilpailun vähyys
  2. Sopimiseen ja laadunvalvontaan liittyvät vaikeudet
  3. Palveluvarmuuden turvaaminen

Kiitos!

KKV Kilpailu- ja
kuluttajavirasto

